

A – Activitatea Tribunalului Funcției Publice în 2010

de Paul Mahoney, președintele Tribunalului Funcției Publice

1. Statisticile judiciare ale Tribunalului Funcției Publice indică faptul că numărul cauzelor introduse în 2010 (139) prezintă o creștere semnificativă față de numărul acțiunilor introduse în 2009 (113) și în 2008 (111).

Pe de altă parte, numărul cauzelor finalizate (129) este inferior¹ celui de anul trecut (155).

Astfel, numărul cauzelor aflate pe rolul Tribunalului² este în ușoară creștere în raport cu anul trecut (185 la 31 decembrie 2010, față de 175 la 31 decembrie 2009). Durata medie a procedurii este de asemenea în creștere (18,1 luni în 2010, față de 15,1 luni în 2009³)⁴.

24 de decizii ale Tribunalului Funcției Publice au fost atacate cu recurs la Tribunalul Uniunii Europene. 10 decizii ale Tribunalului Funcției Publice au fost anulate sau au fost anulate în parte de Tribunalul Uniunii Europene, 6 cauze fiind trimise spre rejudecare Tribunalului Funcției Publice.

12 cauze au fost finalizate în urma unei soluționări amiabile, ceea ce reprezintă numărul cel mai mare înregistrat de la crearea Tribunalului Funcției Publice⁵. Astfel, statisticile acestui an par să indice o mai mare receptivitate față de acest mod de soluționare a conflictelor.

2. În ceea ce privește instrumentele procedurale, trebuie menționat că anul acesta Tribunalul a folosit pentru prima oară posibilitatea, prevăzută de Regulamentul de procedură⁶, ca o cauză să fie soluționată de un judecător unic⁷.

¹ Creșterea, în acest an, a procentajului cauzelor finalizate printr-o hotărâre în raport cu procentajul cauzelor finalizate prin procedura, mai simplificată, a ordonanței a contribuit, fără îndoială, la scăderea numărului de cauze finalizate. În plus, trebuie să se țină seama de faptul că Tribunalul Funcției Publice nu a funcționat cu efectivul complet ca urmare a indisponibilității continue a unuia dintre cei șapte judecători.

² Se află încă pe rolul Tribunalului, printre altele, 15 acțiuni formulate de 327 de funcționari și de agenți împotriva instituțiilor acestora, având ca obiect anularea fișelor de regularizare a remunerației acestora pentru perioada cuprinsă între 1 iulie și 31 decembrie 2009, precum și a fișelor de remunerație ale acestora întocmite începând cu data de 1 ianuarie 2010, întrucât fișele menționate aplică o majorare a remunerației pe baza unei rate de 1,85 %, în locul ratei de 3,7 % care ar fi rezultat din aplicarea articolului 65 din Statutul funcționarilor Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”) și a anexei XI la acesta. Aceste cauze sunt strâns legate de cauza Comisia/Consiliul (Hotărârea din 24 noiembrie 2010, C-40/10), prin care Curtea a anulat Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1296/2009 al Consiliului din 23 decembrie 2009 de ajustare, începând cu 1 iulie 2009, a remunerațiilor și pensiilor funcționarilor și ale celorlalți agenți ai Uniunii Europene, precum și a coeficienților corectori aferenți.

³ Durata unei eventuale suspendări a procedurii nefiind inclusă.

⁴ O astfel de creștere a duratei procedurii trebuie, fără îndoială, să fie privită și în relație cu creșterea procentajului cauzelor finalizate printr-o hotărâre în raport cu procentajul cauzelor finalizate printr-o ordonanță.

⁵ Se poate semnala că, pentru prima oară, a fost încheiat un acord de soluționare amiabilă între părți în cadrul unei proceduri referitoare la măsurile provizorii, cu privire la aspectul aplicării măsurii provizorii solicitate (cauza *De Roos-Le Large/Comisia*, F-50/10 R).

⁶ Articolul 14 din Regulamentul de procedură.

⁷ Această posibilitate a fost utilizată în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 14 decembrie 2010, *Marcuccio/Comisia*, F-1/10.

3. În sfârșit, întrucât anul 2010 a marcat a cincea aniversare a Tribunalului Funcției Publice, a fost organizat cu această ocazie un colocviu⁸ care a reunit magistrați, profesori și avocați specializați în domeniul funcției publice europene și internaționale, funcționari ai instituțiilor europene și reprezentanți ai organizațiilor profesionale și sindicale. Schimburile de idei care au avut loc cu ocazia acestui colocviu vor contribui cu siguranță la procesul de reflecție din cadrul Tribunalului Funcției Publice, în special la cel pe care acesta intenționează să îl lanseze în contextul unei revizuirii a Regulamentului de procedură în lumina experienței dobândite în timpul scurs de la crearea acestei instanțe. Manifestările ocazionate de cea de a cincea aniversare a Tribunalului Funcției Publice au fost de asemenea marcate de o zi „a porților deschise”, rezervată personalului instituției.

4. În cadrul expunerii care urmează vor fi prezentate cele mai semnificative decizii ale Tribunalului Funcției Publice în ceea ce privește aspectele de procedură și de fond. Întrucât nu există nicio noutate importantă care să fie semnalată în ceea ce privește procedurile referitoare la măsurile provizorii⁹, cheltuielile de judecată și cheltuielile de procedură, precum și asistența judiciară, rubricile care erau consacrate în mod tradițional acestor subiecte nu vor figura în raportul din acest an.

I. Aspecte de procedură

Condiții de admisibilitate

1. Procedura precontencioasă: regula concordanței dintre reclamație și cererea introductivă

În Hotărârea din 1 iulie 2010, *Mandt/Parlamentul European* (F-45/07*)¹⁰, Tribunalul Funcției Publice a atenuat caracterul strict al regulii concordanței dintre reclamația precontencioasă și cererea introductivă, stabilind că regula concordanței nu este încălcată decât dacă acțiunea în justiție modifică obiectul reclamației sau cauza acesteia, această din urmă noțiune urmând a fi interpretată în sens larg. În ceea ce privește concluziile în anulare, trebuie să se înțeleagă în principiu prin cauză a litigiului contestarea de către reclamant a legalității interne a actului atacat sau, alternativ, contestarea legalității externe a acestuia. În consecință, și sub rezerva excepțiilor de nelegalitate (care au un caracter intrinsec juridic, care nu este ușor de perceput de nejurisți), precum și a motivelor de ordine publică, are loc o modificare a cauzei litigiului și, prin urmare, suntem în prezența unei inadmisibilități pentru nerespectarea regulii concordanței atunci când reclamantul care contestă în reclamația sa exclusiv validitatea formală a actului care îl lezează invocă în cererea introductivă motive de fond sau în ipoteza inversă, și anume cea în care reclamantul, după ce a contestat în reclamația sa numai fondul actului care îl lezează, formulează o cerere introductivă care conține motive privind validitatea formală a acestuia.

⁸ Actele colocviului vor fi publicate în cursul anului 2011 în *Revue universelle des droits de l'homme (RUDH)*, Éditions N. P. Engel. Discursurile pronunțate cu această ocazie sunt deja disponibile pe site-ul Curia.

⁹ Președintele Tribunalului Funcției Publice a adoptat în acest an patru ordonanțe privind măsurile provizorii (Ordonanța din 23 februarie 2010, *Papathanasiou/OAPI*, F-99/09 R, Ordonanța din 14 iulie 2010, *Bermejo Garde/CESE*, F-41/10 R, Ordonanța din 10 septembrie 2010, *Esders/Comisia*, F-62/10 R, și Ordonanța din 15 decembrie 2010, *Bömcke/BEI*, F-95/10 R și F-105/10 R). În aceste patru cauze, cererile de măsuri provizorii au fost respinse.

¹⁰ Hotărârile marcate cu un asterisc sunt traduse în toate limbile oficiale ale Uniunii Europene, cu excepția limbii irlandeze.

Trebuie menționat că, în Hotărârea din 23 noiembrie 2010, *Bartha/Comisia* (F-50/08*), Tribunalul Funcției Publice a stabilit pentru prima dată că este întemeiat un motiv declarat admisibil în temeiul Hotărârii *Mandt/Parlamentul European*, citată anterior.

2. Noțiunea de act care lezează

În Hotărârea din 13 ianuarie 2010, *A și G/Comisia* (cauzele conexe F-124/05 și F-96/06*), Tribunalul Funcției Publice a stabilit, în urma Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță din 15 octombrie 2008, *Mote/Parlamentul European*, T-345/05, care se referea la ridicarea imunității de jurisdicție a unui membru al Parlamentului European, că decizia prin care este ridicată imunitatea de jurisdicție a unui funcționar constituie un act care îl lezează pe acesta din urmă. Cu toate acestea, în speță, motivul invocat de reclamant referitor la nelegalitatea deciziei prin care a fost ridicată imunitatea sa de jurisdicție nu mai era admisibil în cadrul acțiunii în despăgubire pe care o formulase, în măsura în care acesta nu atacase decizia menționată în termenele prevăzute la articolele 90 și 91 din statut.

Prin Hotărârea din 23 noiembrie 2010, *Gheysens/Consiliul* (F-8/10*), Tribunalul Funcției Publice a stabilit că o decizie prin care se refuză reînnoirea unui contract pe perioadă determinată este un act care lezează care trebuie să fie motivat, în conformitate cu articolul 25 din statut, în cazul în care aceasta este distinctă de contractul în cauză, ceea ce se întâmplă în special dacă aceasta se întemeiază pe elemente noi sau dacă reprezintă o luare de poziție a administrației ca urmare a unei cereri a agentului respectiv care se referă la o posibilitate, înscrisă în contract, de reînnoire a acestuia.

3. Interesul de a exercita acțiunea

În Hotărârea din 5 mai 2010, *Bouillez și alții/Consiliul* (F-53/08*), Tribunalul Funcției Publice a confirmat că funcționarii promovabili la un anumit grad au, în principiu, un interes personal să conteste nu numai deciziile de nepromovare adoptate în ceea ce îi privește, ci și deciziile de promovare la gradul respectiv a altor funcționari.

4. Termene

În Hotărârea din 30 septembrie 2010, *Lebedef și Jones/Comisia* (F-29/09*), referitoare la un litigiu privind legalitatea dispoziției cuprinse la articolul 3 alineatul (5) primul paragraf din anexa XI la statut, potrivit căreia nu se aplică niciun coeficient corector nu numai pentru Belgia (țara de referință pentru stabilirea costului vieții), dar nici pentru Luxemburg, Tribunalul Funcției Publice a amintit mai întâi jurisprudența potrivit căreia un funcționar care nu a atacat, în termenele prevăzute pentru depunerea unei reclamații și pentru introducerea unei acțiuni, fișa de remunerație prin care se materializează, pentru prima dată, punerea în practică a unui act cu aplicabilitate generală de stabilire a drepturilor bănești nu poate să atace fișele ulterioare după expirarea respectivelor termene invocând în privința acestora aceeași nelegalitate care ar fi afectat prima dintre aceste fișe. Cu toate acestea, în speță, Tribunalul Funcției Publice a constatat că reclamantii criticau în esență faptul că Comisia continua să aplice articolul 3 alineatul (5) primul paragraf din anexa XI la statut fără să fi realizat un studiu privind eventuala diferență dintre puterea de cumpărare din Bruxelles și cea din Luxemburg, în condițiile în care aceștia invocă apariția unor circumstanțe economice noi, care nu mai justifică, în special în raport cu principiul egalității de tratament, aplicarea acestei dispoziții. Pe de altă parte, Tribunalul Funcției Publice a amintit dificultățile de ordin procedural pe care le-ar întâmpina un particular care ar intenționa să formuleze, în temeiul articolului 265 TFUE, o acțiune în constatarea abținerii de a acționa împotriva unei instituții în vederea abrogării unei dispoziții dintr-un regulament adoptat de legiuitorul Uniunii. În aceste condiții, Tribunalul Funcției Publice a stabilit că a exclude, în aplicarea jurisprudenței sus-menționate, posibilitatea

unui funcționar de a contesta fișa sa de remunerație ca urmare a unei schimbări a situației de fapt, precum o schimbare a condițiilor economice, prin ridicarea cu această ocazie a unei excepții de nelegalitate împotriva unei dispoziții din statut care, deși s-a dovedit a fi validă la momentul adoptării sale, a devenit, potrivit funcționarului respectiv, nelegală ca urmare a acestei schimbări a situației ar face să devină practic imposibilă exercitarea unei acțiuni având ca obiect asigurarea respectării principiului general al egalității de tratament recunoscut de dreptul Uniunii și ar aduce astfel o atingere disproporționată dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă.

În Ordonanța din 16 decembrie 2010, *AG/Parlamentul European (F-25/10)*, Tribunalul Funcției Publice a stabilit că, în ceea ce privește notificarea unei decizii prin scrisoare recomandată, în cazul în care destinatarul unei scrisori recomandate care este absent de la domiciliul său la momentul trecerii factorului poștal nu efectuează niciun demers sau nu ridică scrisoarea în termenul normal de păstrare a acesteia de către serviciile poștale, trebuie să se considere că decizia în cauză a fost notificată în mod corespunzător destinatarului său la momentul expirării acestui termen. Astfel, dacă s-ar admite că un asemenea comportament al destinatarului ar împiedica notificarea potrivit cerințelor legale a unei decizii prin scrisoare recomandată, pe de o parte, ar fi reduse în mod considerabil garanțiile pe care le prezintă acest mod de notificare, în condițiile în care acesta constituie un mod deosebit de sigur și de obiectiv de notificare a actelor administrative. Pe de altă parte, destinatarul ar avea o anumită latitudine în ceea ce privește stabilirea momentului la care începe să curgă termenul de introducere a acțiunii, în condițiile în care un astfel de termen nu poate fi lăsat la dispoziția părților și trebuie să îndeplinească cerințele referitoare la securitatea juridică și la o bună administrare a justiției. Cu toate acestea, prezumția că destinatarul a primit notificarea deciziei la expirarea termenului normal de păstrare a scrisorii recomandate de către serviciile poștale nu are un caracter absolut. Astfel, aplicarea acesteia este condiționată de dovedirea de către administrație a îndeplinirii corecte a procedurii de notificare prin scrisoare recomandată, în special prin lăsarea unui anunț privind trecerea factorului poștal la ultima adresă indicată de destinatar. În plus, această prezumție nu este irefragabilă. Destinatarul poate, printre altele, încerca să dovedească faptul că nu a avut posibilitatea, în special din motive de boală sau ca urmare a unui caz de forță majoră independent de voința sa, să ia cunoștință în mod util de anunțul privind trecerea factorului poștal.

Documente confidențiale

În cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 15 aprilie 2010, *Matos Martins/Comisia (F-2/07)*, Tribunalul Funcției Publice, după ce a constatat caracterul confidențial în raport cu reclamantul al anumitor documente a căror prezentare o solicitase prin intermediul unei măsuri de organizare a procedurii, a permis numai avocatului reclamantului, iar nu și acestuia din urmă, accesul la respectivele documente, consultarea acestora trebuind să fie efectuată la sediul grefei, fără a fi permisă copierea documentelor în cauză.

Prin două ordonanțe, din 17 martie 2010 și din 20 mai 2010, adoptate în cauza *Missir Mamachi di Lusignano/Comisia (F-50/09)*¹¹, Tribunalul Funcției Publice a dispus ca pârâta să prezinte anumite documente clasificate „acces restricționat UE”, precizând care sunt măsurile de securitate care vor însoți accesul la aceste documente și subliniind în special că nici reclamantul, nici avocatul acestuia nu vor fi autorizați să consulte aceste înscrisuri. Tribunalul a precizat printre altele că, în cazul în care ar urma să bazeze soluția litigiului pe respectivele documente, ar fi necesar să își pună problema modului de aplicare în speță a principiului caracterului contradictoriu al procedurii și a dispozițiilor

¹¹ Decizia prin care se finalizează judecata în această cauză nu a fost încă pronunțată.

articolului 44 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, acest principiu și aceste dispoziții putând să implice ca reclamantul să aibă acces, cel puțin parțial, la documentele respective¹².

Examinare din oficiu a unui motiv

Prin 11 hotărâri din 29 iunie 2010¹³, Tribunalul Funcției Publice a amintit că respectarea dreptului la apărare constituie un aspect esențial a cărui încălcare poate fi invocată din oficiu și a anulat în speță, pentru încălcarea acestui principiu, o serie de decizii ale Oficiului European de Poliție (Europol) prin care s-a refuzat încheierea unui contract pe durată nedeterminată cu reclamanții.

II. Cu privire la fond

Principii generale

1. Răspunderea extracontractuală a instituțiilor

În Hotărârea *Nanopoulos/Comisia* (hotărâre din 11 mai 2010, F-30/08*, care face obiectul unui recurs în fața Tribunalului Uniunii Europene), Tribunalul Funcției Publice a amintit că răspunderea extracontractuală a instituțiilor, în cazul în care este pusă în discuție în temeiul dispozițiilor articolului 236 CE (devenit, după modificarea sa prin Tratatul de la Lisabona, articolul 270 TFUE), poate fi angajată numai din cauza nelegalității unui act care lezează (sau a unei acțiuni lipsite de caracter decizional), fără a fi nevoie să se ridice problema dacă este vorba despre o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept ce are ca obiect acordarea de drepturi particularilor. Tribunalul Funcției Publice a precizat că această jurisprudență nu exclude ca instanța să aprecieze întinderea puterii de apreciere a administrației în domeniul în cauză; dimpotrivă, acest criteriu este un parametru esențial în examinarea legalității deciziei sau a acțiunii în cauză, controlul legalității exercitat de instanță și întinderea acestuia fiind în funcție de marja de apreciere mai redusă sau mai extinsă de care dispune administrația în funcție de dreptul aplicabil și de imperativele funcționării corespunzătoare ce se impun acesteia.

În Hotărârea din 9 martie 2010, *N/Parlamentul European* (F-26/09), Tribunalul Funcției Publice, după ce a amintit că anularea unui act atacat de un funcționar constituie, prin ea însăși, o reparare adecvată și, în principiu, suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care acesta din urmă poate să îl fi suferit, a precizat ipotezele în care instanțele Uniunii au admis anumite excepții de la această regulă. Astfel, Tribunalul a precizat că anularea actului nelegal al administrației nu poate constitui o reparare deplină a prejudiciului moral suferit, în primul rând, în cazul în care acest act cuprinde o apreciere explicit negativă referitoare la capacitățile reclamantului care îl poate răni, în al doilea rând, în cazul în care nelegalitatea comisă este de o gravitate deosebită și, în al treilea rând, în cazul în care anularea unui act este lipsită de orice efect util.

¹² Ordonanța din 17 martie 2010, citată anterior.

¹³ Hotărârile pronunțate în cauzele F-27/09, F-28/09, F-34/09, F-35/09, F-36/09, F-37/09, F-38/09, F-39/09, F-41/09, F-42/09, F-44/09.

2. Drepturi fundamentale și principii generale ale dreptului funcției publice

a) Dreptul fundamental la inviolabilitatea domiciliului privat

În Hotărârea din 9 iunie 2010, *Marcuccio/Comisia* (F-56/09), Tribunalul Funcției Publice a amintit că dreptul fundamental la inviolabilitatea domiciliului privat al persoanelor fizice este recunoscut în ordinea juridică a Uniunii în calitate de principiu general comun sistemelor de drept ale statelor membre și că, în plus, Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (denumită în continuare „CEDO”), la care se referă articolul 6 alineatul (2) TUE, prevede, la articolul 8 alineatul (1), că „[o]rice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale”. În speță, s-a constatat că reprezentanții administrației, prin faptul că au pătruns în locuința de serviciu a reclamantului fără a respecta nicio formalitate, au adus atingere dreptului persoanei în cauză la respectarea bunurilor sale, a domiciliului său și a vieții sale private și că o astfel de greșală de serviciu este de natură să angajeze răspunderea pârâtei.

b) Prezumția de nevinovăție

În cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 23 noiembrie 2010, *Wenig/Comisia* (F-75/09), Tribunalul Funcției Publice era sesizat cu un motiv prin intermediul căruia reclamantul susținea că, prin faptul că a refuzat să admită cererile sale de asistență, Comisia ar fi încălcat principiul prezumției de nevinovăție, întrucât un astfel de refuz ar fi însemnat în mod implicit că, în opinia Comisiei, reclamantul ar fi comis într-adevăr anumite fapte relatate într-un articol dintr-un ziar. Tribunalul Funcției Publice a amintit mai întâi că principiul prezumției de nevinovăție consacrat la articolul 6 alineatul (2) din CEDO nu se limitează la o garanție procedurală în materie penală, ci că domeniul său de aplicare este mai extins și impune ca niciun reprezentant al statului să nu declare că o persoană este vinovată de săvârșirea unei infracțiuni înainte ca vinovăția acesteia să fie stabilită de o instanță. În continuare, Tribunalul a hotărât în speță că, întrucât Comisia nu a făcut nicio declarație din care se putea înțelege că, din punctul său de vedere, reclamantul ar fi comis sau ar fi putut comite o infracțiune, persoana în cauză nu putea pretinde în mod întemeiat că Comisia ar fi încălcat principiul prezumției de nevinovăție prin simplul fapt de a fi refuzat să îi acorde asistență.

c) Obligația de sollicitudine

În Hotărârea din 28 octombrie 2010, *U/Parlamentul European* (F-92/09*), Tribunalul Funcției Publice a precizat că obligația de sollicitudine impune ca administrația, în cazul în care există o îndoială cu privire la originea medicală a dificultăților întâmpinate de un funcționar în a-și exercita atribuțiile care îi revin, să dea dovadă de toată diligența necesară pentru a elimina această îndoială înaintea adoptării unei decizii privind concedierea respectivului funcționar. În plus, îndatoririle care revin administrației în temeiul obligației de sollicitudine sunt sporite în mod considerabil atunci când este vorba despre situația particulară a unui funcționar în cazul căruia există îndoieli cu privire la sănătatea sa mentală și, în consecință, cu privire la capacitatea sa de a-și apăra în mod adecvat propriile interese.

3. Aplicarea dreptului internațional privat de către o instituție a Uniunii

În Hotărârea *Mandt/Parlamentul European*, citată anterior, Tribunalul Funcției Publice, referitor la aplicarea de către o instituție a unei dispoziții care făcea trimitere la starea civilă a persoanelor, a precizat că administrația nu avea obligația să stabilească dreptul aplicabil și/sau ordinea juridică

competentă prin intermediul unui raționament bazat strict pe dreptul internațional privat, ci putea să se limiteze la a reține, ca element de legătură, existența unor legături „foarte strânse” cu litigiul.

În această cauză, două persoane solicitau, în calitate de soț supraviețuitor al aceluiași funcționar decedat, să beneficieze de o pensie de urmaș în temeiul articolului 79 din statut, situație în care Parlamentul European a decis să împartă pensia respectivă între cei doi solicitanți. După ce a respins ca inadmisibilă acțiunea formulată de unul dintre cei doi solicitanți (Ordonanța din 23 mai 2008, Braun-Neumann/Parlamentul European, F-79/07), Tribunalul Funcției Publice a respins pe fond acțiunea formulată de celălalt solicitant, nereținând nici argumentul prin care era contestată chiar calitatea de soț supraviețuitor a primului solicitant (Tribunalul Funcției Publice constatând în această privință că această persoană era considerată soț supraviețuitor de dreptul și ordinea juridică a unei țări care prezenta legături foarte strânse atât cu aceasta, cât și cu litigiul în ansamblul său), nici argumentul potrivit căruia, în cazul existenței a doi soți supraviețuitori, fiecare dintre aceștia ar avea dreptul la o pensie de urmaș completă. Astfel, Tribunalul Funcției Publice a considerat că Parlamentul European, confruntat cu o lacună legislativă, nu a comis o eroare de drept prin adoptarea soluției sus-menționate.

Drepturi și obligații ale funcționarului

1. Obligația de asistență

În Hotărârea *Wenig/Comisia*, citată anterior, s-a stabilit că administrația nu poate fi obligată să ofere asistență, în cadrul unei proceduri penale, unui funcționar care este suspectat, pe baza unor elemente precise și pertinente, de a-și fi încălcat în mod grav obligațiile profesionale și care, pentru acest motiv, poate face obiectul unor proceduri disciplinare, chiar dacă o astfel de încălcare ar fi fost comisă ca urmare a unor acte nelegale ale unor terți.

2. Accesul unui funcționar la documentele care îl privesc

În Hotărârea *A și G/Comisia*, citată anterior, Tribunalul Funcției Publice a precizat care este relația dintre dispozițiile articolului 26 din statut, referitoare la dreptul unui funcționar de a avea acces la dosarul său personal, dispozițiile referitoare la accesul unui funcționar la documentele de natură medicală care îl privesc, astfel cum sunt prevăzute de Reglementarea comună privind asigurarea împotriva riscurilor de accident și de boală profesională ale funcționarilor, și dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei (JO L 145, p. 43, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 76).

Cariera funcționarului

1. Concursuri

În Hotărârea din 15 iunie 2010, *Pachtitis/Comisia* (F-35/08*, care face obiectul unui recurs în fața Tribunalului Uniunii Europene), Tribunalul Funcției Publice a anulat decizia Oficiului European pentru Selecția Personalului (EPSO) de excludere a reclamantului din lista candidaților care au obținut cele mai bune note la testele de acces din cadrul unui concurs general, ca urmare a faptului că EPSO nu era competent să adopte o astfel de decizie. Astfel, Tribunalul a stabilit că, în lipsa unei modificări statutare care să confere în mod expres EPSO atribuții care revin în prezent comisiei de evaluare din cadrul unui concurs, EPSO nu are competența de a exercita astfel de atribuții și, în special, atribuții care, în ceea ce privește recrutarea funcționarilor, se referă la stabilirea conținutului probelor și la corectarea acestora, inclusiv a probelor care sunt constituite din întrebări cu variante

multiple de răspuns, chiar dacă aceste probe ar fi prezentate ca fiind teste „de acces” al candidaților la probele scrise și orală din cadrul concursului.

În Hotărârea *Bartha/Comisia*, citată anterior, Tribunalul Funcției Publice a făcut mai multe precizări în legătură cu dispoziția prevăzută la articolul 3 al cincilea paragraf din anexa III la statut, potrivit căreia o comisie de evaluare compusă din mai mult de patru membri cuprinde cel puțin doi membri din fiecare gen. Tribunalul a precizat, printre altele, că respectarea acestei norme trebuie verificată în raport cu momentul constituirii comisiei de evaluare, astfel cum rezultă din lista publicată de instituția sau instituțiile organizatoare ale concursului, și că este necesar să fie luați în considerare numai membrii titulari ai comisiei de evaluare.

2. Proceduri de promovare

În Hotărârea *Bouillez și alții/Consiliul*, citată anterior, s-a precizat că rezultă din dispozițiile articolului 45 alineatul (1) din statut că nivelul responsabilităților exercitate de funcționarii promovabili constituie unul dintre cele trei elemente relevante pe care administrația trebuie să le ia în considerare în analiza comparativă a meritelor respectivilor funcționari. Expresia „dacă este cazul”, care figurează la articolul 45 alineatul (1) a patra teză din statut, semnifică pur și simplu că, deși, în principiu, agenții din același grad sunt considerați că ocupă funcții cu responsabilități echivalente, atunci când nu aceasta este în mod concret situația, respectiva împrejurare trebuie luată în considerare în cadrul procedurii de promovare.

Tribunalul Funcției Publice, care a considerat în speță ca fiind întemeiat motivul referitor la o încălcare a articolului 45 alineatul (1) din statut, a amintit mai întâi că instanța Uniunii a admis că, atunci când actul care trebuie anulat aduce beneficii unui terț, cum este cazul înscrierii într-o listă de rezervă, al unei decizii de promovare sau al unei decizii de numire într-un post care trebuie ocupat, este necesar ca instanța să verifice în prealabil dacă anularea nu ar constitui o sancțiune excesivă pentru nelegalitatea săvârșită. Tribunalul Funcției Publice a amintit apoi că, în materie de promovare, instanța Uniunii efectuează o examinare de la caz la caz. În primul rând, aceasta ia în considerare natura nelegalității săvârșite. În al doilea rând, efectuează o evaluare comparativă a intereselor. În cadrul evaluării comparative a intereselor pe care o efectuează, instanța ia în considerare, mai întâi, interesul pe care îl au reclamantii de a fi repuși legal și integral în drepturile lor, în continuare, interesele funcționarilor promovați în mod nelegal și, în final, interesul serviciului.

În Hotărârea din 15 decembrie 2010, *Almeida Campos și alții/Consiliul* (F-14/09), Tribunalul Funcției Publice a stabilit că autoritatea împuternicită să facă numiri (denumită în continuare „AIPN”) nu putea în mod legal să examineze separat meritele unor funcționari având același grad în funcție de aspectul dacă aceștia făceau parte, sub regimul fostului statut, din categoria A sau din cadrul lingvistic LA, în condițiile în care legiuitorul a decis că și unii și ceilalți vor face parte, în noul statut, din grupa de funcții unică a administratorilor.

Condițiile de muncă ale funcționarului

În Hotărârea din 30 noiembrie 2010, *Taillard/Parlamentul European* (F-97/09), s-a precizat că, dat fiind că bolile pot evolua, nu se poate susține că rezultatele unui arbitraj care a concluzionat că un funcționar este apt de muncă continuă să fie valabile în cazul în care acesta din urmă prezintă ulterior un nou certificat medical. În ceea ce privește riscul eludării procedurii referitoare la controalele medicale prin prezentarea unor certificate medicale succesive referitoare la aceeași boală, Tribunalul Funcției Publice a considerat că, în cazul în care acest lucru se dovedește a fi necesar, de exemplu, atunci când există indicii privind un abuz din partea reclamantului, instituția în cauză va putea recurge la procedurile disciplinare aplicabile.

Regimul financiar și prestațiile de asigurări sociale ale funcționarului

1. Remunerația

În Hotărârea din 14 octombrie 2010, *W/Comisia* (F-86/09*), Tribunalul Funcției Publice a fost sesizat cu o cerere de anulare a unei decizii a Comisiei prin care i s-a refuzat unui agent plata alocației pentru locuință pentru motivul că cuplul format din acest agent și partenerul său de același sex în cadrul unei uniuni consensuale nu îndeplinea condiția stabilită la articolul 1 alineatul (2) litera (c) punctul (iv) din anexa VII la statut, dat fiind că acesta avea acces la căsătoria civilă în Belgia. Reclamantul, care avea dublă cetățenie, belgiană și marocană, contesta poziția administrației și afirma că, ținând seama de cetățenia sa marocană, această căsătorie era imposibilă în măsura în care, prin încheierea unei căsătorii cu o persoană de același sex, risca să facă în Maroc obiectul unor sancțiuni penale întemeiate pe articolul 489 din Codul penal marocan, care pedepsește homosexualitatea. Bazându-se pe jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, Tribunalul Funcției Publice a stabilit că trebuia ca normele statutare care extind dreptul la alocația pentru locuință la funcționarii înregistrați ca parteneri stabili în cadrul unei uniuni consensuale să primească o interpretare de natură să asigure că acest drept nu rămâne teoretic, ci se dovedește a fi concret și efectiv. În speță, Tribunalul Funcției Publice a constatat că o lege națională precum articolul 489 din Codul penal marocan, care incriminează actele de homosexualitate fără a distinge în funcție de locul în care au loc astfel de acte, riscă să facă să devină teoretic accesul la căsătorie și, așadar, dreptul la alocația pentru locuință. În consecință, Tribunalul a anulat decizia pârâtei prin care se refuza plata către reclamant a alocației menționate.

2. Asigurări sociale

În Hotărârea din 1 iulie 2010, *Füller-Tomlinson/Parlamentul European* (F-97/08, care face obiectul unui recurs în fața Tribunalului Uniunii Europene), Tribunalul Funcției Publice a respins o excepție prin care reclamanta invoca nelegalitatea baremului european de evaluare a atingerilor aduse integrității fizice și psihice, care face parte integrantă din Reglementarea comună privind asigurarea împotriva riscurilor de accident și de boală profesională, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2006.

În Hotărârea din 14 septembrie 2010, *AE/Comisia* (F-79/09), Tribunalul Funcției Publice, sesizat cu o acțiune în răspundere prin care se invoca durata nerezonabilă a procedurii de recunoaștere a unei boli profesionale, a amintit că ține de responsabilitatea Comisiei ca instituție să solicite membrilor comisiilor medicale să își respecte obligația de diligență.

În Hotărârea din 23 noiembrie 2010, *Marcuccio/Comisia* (F-65/09), Tribunalul Funcției Publice a respins o excepție de nelegalitate îndreptată împotriva criteriilor de definire a unei boli grave, în sensul articolului 72 din statut, și anume o estimare negativă în privința șanselor de supraviețuire, o evoluție cronică, necesitatea unor măsuri terapeutice sau de diagnostic constrângătoare și existența sau riscul unui handicap grav. Prin această hotărâre, s-a precizat de asemenea că noțiunea „boală mintală” în sensul articolului 72 din statut nu se poate referi decât la bolile care prezintă în mod obiectiv o anumită gravitate, iar nu la orice tulburare psihologică și psihiatrică, indiferent de gravitatea acesteia.

În Hotărârea din 1 decembrie 2010, *Gagalis/Consiliul* (F-89/09), s-a precizat că atât articolul 73 alineatul (3) din statut, cât și articolul 9 alineatul (1) al treilea paragraf din Reglementarea privind riscurile de accident trebuie interpretate în sensul că prevăd numai o rambursare suplimentară a cheltuielilor efectuate pentru prestații care fac obiectul articolului 72 din statut, după ce a fost efectuată rambursarea părții din cheltuieli care revine sistemului de asigurări de sănătate. Sistemul de asigurare privind accidentele reprezintă o completare și nu prevede, așadar, cu excepția

cheltuielilor prevăzute la alineatul (2) al articolului 9 menționat, nicio rambursare a cheltuielilor efectuate pentru prestații care nu fac obiectul sistemului de asigurări de sănătate și care, pentru acest motiv, nu au fost deloc suportate de sistemul de asigurări de sănătate.

Regimul disciplinar

În Hotărârea *A și G/Comisia*, citată anterior, s-a precizat că împrejurarea că o procedură disciplinară a fost încheiată fără aplicarea unei sancțiuni disciplinare funcționarului în cauză nu poate împiedica instanța europeană să exercite un control cu privire la legalitatea deciziei de inițiere a unei proceduri disciplinare împotriva persoanei în cauză. În vederea protejării drepturilor funcționarului în cauză, trebuie să se considere că AIPN și-a exercitat competența în mod nelegal nu numai în cazul în care se face dovada unui abuz de putere, ci și atunci când lipsesc elemente suficient de precise și de pertinente care să indice faptul că partea interesată ar fi săvârșit o greșeală disciplinară. Pe de altă parte, a fost reafirmat în această hotărâre principiul potrivit căruia o procedură disciplinară trebuie să fie efectuată într-un termen rezonabil. Obligația de diligență care revine autorității disciplinare privește atât inițierea procedurii disciplinare, cât și desfășurarea acesteia.

Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Uniunii Europene

1. Concedierea unui agent care avea un contract pe durată nedeterminată

În Hotărârile din 9 decembrie 2010, *Schuerings/ETF* (F-87/08) și *Vandeuren/ETF* (F-88/08), Tribunalul Funcției Publice, după ce a precizat că a permite unui angajator să pună capăt fără vreun motiv valabil unui raport de muncă pe durată nedeterminată ar fi contrar stabilității care caracterizează contractele pe durată nedeterminată și ar contrazice chiar esența acestui tip de contract, a stabilit că reducerea perimetrului activităților unei agenții poate fi considerată ca fiind de natură să constituie un motiv valabil de concediere, cu condiția însă ca agenția respectivă să nu dispună de un alt post în care să poată fi repartizat agentul în cauză. Atunci când examinează dacă un agent poate fi repartizat într-un alt post, existent sau care urmează a fi creat, administrația trebuie să pună în balanță interesul serviciului, care impune recrutarea persoanei care este cea mai aptă să ocupe postul, și interesul agentului a cărui concediere este avută în vedere. În acest scop, administrația trebuie să țină seama, în cadrul puterii sale de apreciere, de diferite criterii, printre care figurează cerințele postului în raport cu calificarea și cu potențialul agentului, împrejurarea dacă contractul de muncă al agentului în cauză precizează sau nu precizează că acesta din urmă este angajat pentru a ocupa un anumit post, rapoartele sale de evaluare, precum și vârsta acestuia, vechimea în serviciu și numărul de ani în care acesta mai trebuie să cotizeze înainte de a-și putea valorifica drepturile de pensie.

2. Concedierea unui agent la încheierea perioadei sale de probă

În Hotărârea din 24 februarie 2010, *Menghi/ENISA* (F-2/09), referitoare la concedierea unui agent temporar după terminarea perioadei sale de probă, Tribunalul Funcției Publice a făcut mai multe precizări cu privire la deciziile de concediere. În primul rând, acesta a indicat că, chiar dacă ar fi demonstrată existența unei hărțuiri morale suferite de un agent, nu orice decizie care îl lezează pe agentul respectiv și care intervine în acest context de hărțuire ar fi, în consecință, nelegală. Ar fi necesar în plus să reiasă o legătură între hărțuirea în cauză și motivele deciziei contestate. În al doilea rând, Tribunalul a afirmat că nerespectarea dispozițiilor articolului 24 din statut, referitor la obligația de asistență, nu poate fi invocată în mod util împotriva unei decizii de concediere. Astfel, numai deciziile administrative al căror conținut este legat de obligația de asistență, adică deciziile prin care se respinge o cerere de asistență sau, în anumite împrejurări excepționale, omiterea de a acorda asistență în mod spontan unui agent ar putea încălca această obligație. Or,

obiectul unei decizii de concediere nu intră în domeniul de aplicare al articolului 24 din statut și, în consecință, este nerelevant în raport cu obligația de asistență care este prevăzută la acest articol. În sfârșit, Tribunalul a stabilit că dispozițiile prevăzute la articolul 22a alineatul (3) din statut, potrivit cărora funcționarul care a comunicat o informație referitoare la fapte din care se poate presupune existența unei posibile activități ilegale sau a unei conduite care poate constitui o încălcare gravă a obligațiilor funcționarilor Uniunii „nu suferă niciun prejudiciu din partea instituției, în măsura în care a acționat cu bună-credință”, nu oferă funcționarului care a comunicat, în temeiul articolului 22a alineatul (1) din statut, informații privind fapte din care se poate presupune existența unei activități ilegale o protecție împotriva oricărei decizii care îl poate leza, ci numai împotriva deciziilor care ar fi adoptate în temeiul unei astfel de comunicări.